

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 132. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074699984/facsimile.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Gebærder, men mangler Ungdommen, der skulde lyse over den næsvisse Kammerpige.

Det vil rimeligvis ikke nytte at gøre opmærksom paa den urimelige Iscenesættelse af Slutningsoptrinet. Det er absolut nødvendigt, at Henrik ved et Vink giver Pernille tilkende, hvordan det forholder sig med hendes Frøkenstand. Hvorledes kan ellers Pernille som Frøken ægte den modbydelige Olding, som hun forbød sit Herskab at tage, dengang hun selv endnu var Tjenstepige? Dengang erklærede hun, at saadan en gammel Mand kun var passende for en køn og fattig Tjenstepige, der ellers af Desparation maatte gøre sig til Amme. Hvorfor tager hun ham selv nu? Lad Henrik da itide opmuntre hende til at se sit Snit og kære den Gamle?

Imidlertid, det kgl. Teaters Instruktør er sikker for fin og fornem en Mand til at lære noget af en simpel Kritiker.

II.

30te Januar 1891.

Pernilles korte Frøkenstand er det andet Holbergske Skuespil, som det er lykkedes det kgl. Teater at fremføre iaar. Straks ved Sæsonens Begyndelse gaves *Jacob v. Tyboe* til Ære for den genvundne

Hr. Mantzius, som i Sæsonen 1888—89 havde overtaget Stygotius' Rolle efter sin store Triumf som Rosifengius. Ganske sikkert udmærkede Hr. Mantzius sig ikke ved noget særligt Indfald i sin anden vanskelige og tørre Pedantrolle, men Teatret mente dog ikke i Sæsonen 1889—90 at have en Afløser ved Haanden. *Jacob v. Tyboe* hvilede saaledes til hans Tilbagekomst, og Stykket kostede i indeværende Sæson Teatret ingensomhelst Ulejlighed, hverken Prøvetid eller Bekostning — man trak Komediens over Scenen som andet Hoveriarbejde, og da Udførelsen indeholder én udmærket Præstation, Hr. Olaf Poulsens Oldfux, og én højst anerkendelsesværdig Fremstilling, Hr. Schrams Storpraler, havde Holbergelskere altid noget at fornøje sig med.

Nu midt i Sæsonen er man naaet til den anden Holbergske Komædie *Pernilles korte Frøkenstand*. Ogsaa dette Stykke stod paa Repertoiret indtil Udgangen af Sæsonen 1888—89, hvor Hr. Helsingreen spillede Jeronimus. Heller ikke her krævedes da af Teatret nogen kendelig Prøvetid eller Bekostning, idet kun en eneste Rolle skulde ombesættes, nemlig Jeronimus'. Den spillede Hr. Mantzius iaftes, og det synes saaledes stadig, som om Holberg er højst afhængig af Hr. Mantzius — hvortil i og for sig intet er 'at sige, særlig hvis man i dette Valg kan se en kunstnerisk Omsorg for